

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 050310 - Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Tarix və onun tədrisi metodikası

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Dünya muzeyləri-1 (Təhsil Nazirliyinin 22.04.2014-cü il tarixli 477 nömrəli əmri ilə qrif verilmişdir.)

Kodu:İPF-B05.1

Tədris ili: II (2025-2026) Semestr: III

Tədris yükü cəmi: Cəmi 60 saat. Auditoriya saati 20 saat. (10 saat mühazirə, 10 saat seminar)

Təhsilalma forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: b/m .Sevdimova Mələhət Miriş qızı

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., H.Abdullayev küçəsi, 22, 2 saylı tədris korpusu

Məsləhət günləri və saati:

E-mail ünvanı: malahat-80@mail.ru

III.Tövsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri.

Əsas ədəbiyyat

1. Muzeyşünaslıq. Dərslik. Bakı, Mars-print, 2002.

2. Muzey işinə aid sənədlər toplusu. Bakı, Işıq, 1961.

3. Azərbaycanda tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin təşəkkülü və inkişaf tarixi. Bakı, Ziya-Nurlan, 2008.

4. Quliyev H.A. Tarixi-etnoqrafik materialların diyarşünaslıq muzeylərinin ekspozisiyasında göstərilməsi haqqında. Azərbaycan Tarix Muzeyinin əsərləri, 1960, № 3.

5. Əmirxanov S.A. Muzey fəaliyyətində qarşılıqlı əlaqələr.Tədris-metodik vəsait. Bakı, 2002.

6.Muzey işinə aid sənədlər toplusu. Bakı, Işıq, 1961. s.129

7.Elifira Qrubanova. Apdin Əlizadə. Muzeylərdə elmi-tədqiqat işinin təşkili və metodikası fənni üzrə tədrisin Baloniya. təhsil sistemine uyğunlaşdırılması və tətbiqi. Dərslik.Bakı, Təknur. 2011. s.260

8.Bəhrüz Kəngərli adına Naxçıvan Dövlət tarix-diyarşünaslıq muzeyi. Bakı, Azərneşr, 1967.

9.Əmirxanov S.A. Muzey və məktəbli dünya görüşü. Bakı, Biznes Universiteti, 2001, s.368

IV.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən Vətən tarixi və ümumi tarixin tədrisi vacibdir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Bu fənninin tədrisi vasitəsi ilə tələbələr dünya muzeylərinin inkişaf tendensiyaları ilə tanış olacaqlar. Dünyanın ən mötəbər muzeylərinin tarixi, fəaliyyəti haqqında biliklərə yiyələnəcəklər. Dünya muzeyləri ilə Azərbaycan müzeyləri arasındakı əlaqələrin müasir vəziyyəti ilə yaxından tanış olacaqlar.

VII.Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
 - 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
 - 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
 -0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.
 Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

No	Bal	Qiymət	
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 10 saat , 10 saat seminar

No	Keçirilən mühazirə və seminar mövzuların məzmunu	Müh	sem
1.	MÖVZU: MUZEYLƏRİN YARANMASI TARİXİ. İTALIYA VƏ ROMA MUZEYLƏRİ PLAN: 1. Dünya muzeylərinin yaranması tarixi. 2. Avropada müasir tipli muzeylərin yaranması və inkişafı 3. Uffitsi Qalereyası, Florensiya, Milli Qalereya, Borqeze Qalereyası. 4. Vatikan muzeyləri. 5. Borcia apartamentləri, Rafaelin standartları (otaqları). Mənbə: [1, 2]	2	2
2.	MÖVZU: VENESIYA, FRANSA, ALMANIYA MUZEYLƏRİ. PLAN: 1. Venesiya Milli Muzeyi, Korrer şəhər muzeyi, Luvr muzeyi 2. Akademiya qalereyası 3. XVIII əsr Venesiyada yaradılan əsərlərin sərgisi 4. Roden və Burdel muzeyi 5. Almaniya Müasir Milli İncəsənət Muzeyi, Drezden Qalereyası, Berlin muzeyləri Mənbə: [1, 2, 3]	2	2
3.	MÖVZU: BRİTANIYA, LONDON, BELÇİKA, İSVEÇRƏ MUZEYLƏRİ. PLAN: 1. Britaniya Milli Muzey, Madam Tüso Muzeyi. 2. Viktoriya və Albert Muzeyi, Gent muzeyi. 3. Antverpen muzeyləri. Bazel Bədii Muzeyi. Kral İncəsənət Muzeyi 4. İsveçrədə Azərbaycan sənətkarlığı nümunələri Mənbə: [1, 2, 3]	2	2
4.	MÖVZU: AZƏRBAYCAN MUZEYLƏRİ. RUSIYA, POLŞA, MACARISTAN MUZEYLƏRİ PLAN: 1. Azərbaycan Milli Tarix Muzeyi 2. Ermitaj Muzeyi. 3. Tretyakov Qalereyası. 4. A.S.Puşkin adına Dövlət Təsviri İncəsənət Muzeyi. 5. Budapeşt Tarixi Muzeyi, Macarıstan Milli muzeyi. Krakov Milli Muzeyi. Varşava Muzeyi. Mənbə: [1, 2, 4]	2	2
5.	MÖVZU: XIV-XVII ƏSR AVROPA RƏNGKARLIĞI. AMERİKA MUZEYLƏRİ. PLAN: 1. Fransa Almaniya rəngkarlığı 2. ABŞ İncəsənət Muzeyləri	2	2

XI. Fənn üzrə tələblər:

Dünyanın ən mötəbər muzeylərinin tarixi, fəaliyyəti haqqında biliklərə yiyələnəcəklər. Dünya muzeylərinin elmi, mədəni, mənəvi və estetik tələbatın ödənilməsi məqsədi ilə insan, onun fəaliyyəti və yaşayış mühiti haqqında mədəniyyət sərvətlərinin və maddi nümunələrin əldə edilməsi, qorunması, uçotu, tədqiqi, təbliği və nümayişi öyrənmək. Dünya muzeylərinin fondlarında saxlanılan mədəniyyət sərvətlərinin məcmusu ilə tanışlıq. Muzey əşyalarının və kolleksiyalarının qorunub saxlanmasını təmin edən, maddi və hüquqi şərtlərin yaradılmasını nəzərdə tutan muzey fəaliyyətini tam öyrənmək.

XII. Fənn üzrə təlim nəticələri

- Sosial-mədəni institut kimi muzeylərin ən qədimdən başlayaraq müasir dövrə qədər təşəkkülü və təkamülü qanunauyğunluqlarını əks etdirən biliklərə yiyələnəlməlidir.
- Dünyanın ən iri muzeylərinə məxsus topluların formalaşma mərhələlərini bilməli, və kolleksiya tərkibi haqqında biliklərə yiyələnəlməlidir.
- Dünya muzeylərinin əsas fəaliyyət istiqamətlərinin təşəkkülü və dinamikası prinsiplərini bilməlidir.
- Dünya muzeylərinin tipoloji xüsusiyyətləri haqqında biliklərə bələd olmalıdır.
- Dünyanın ən mötəbər muzeylərinin nüfuzunu artıran amillər haqqında biliklər əldə etməlidir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Kollektiv sualları:

1. Dünya muzeylərinin yaranması tarixi
2. Avropada müasir tipli muzeylərin yaranması
3. İtaliya muzeyləri (Uffitsi qalereyası, Florensiya Borqeze Qalereyası)
4. Roma muzeyləri
5. Vatikan muzeyləri
6. Venesiya muzeyləri (Venesiya Milli Muzeyi)
7. Venesiyada Akademiya Qalereyası
8. Korrer şəhər muzeyi
9. Fransa muzeyləri (Paris muzeyləri, Luvr muzeyi, Müasir Milli İncəsənət Muzeyi)
10. Roden və Burdel muzeyi

XV. Fənn üzrə imtahan sualları

1. Dünya muzeylərinin yaranması tarixi
2. Avropada müasir tipli muzeylərin yaranması və inkişafı
3. İtaliya muzeyləri (Uffitsi qalereyası, Florensiya Borqeze Qalereyası)
4. Roma muzeyləri
5. Vatikan muzeyləri
6. Venesiya muzeyləri (Venesiya Milli Muzeyi)
7. Venesiyada Akademiya Qalereyası
8. Korrer şəhər muzeyi
9. Fransa muzeyləri (Paris muzeyləri, Luvr Muzeyi)
10. Roden və Burdel muzeyi
11. Almaniya muzeyləri (Drezden Qalereyası, Berlin muzeyləri)
12. Britaniya muzeyləri (London muzeyi, Britaniya Milli Muzeyi)
13. Viktoriyə Albert Muzeyi
14. Belçika muzeyləri. (Gent Muzeyi, Antverpen muzeyləri)
15. Hollandiya muzeyləri (Haaqa Muzeyi, Harlem Frans Hals Muzeyi)
16. İsveçrə muzeyləri (Milli muzey, Müasir İncəsənət Muzeyi)
17. Bazel Bədii Muzeyi
18. İsveçrə muzeylərindəki Azərbaycan sənətkarlığı nümunələri
19. Rusiya muzeyləri
20. Ermitaj Muzeyi
21. Tretyakov Qalereyası
22. A.S. Puşkin adına Dövlət Təsviri İncəsənət Muzeyi
23. Amerika muzeyləri
23. Metropliten Bədii Muzeyi
24. Nyu-York muzeyləri
25. Polşa muzeyləri (Mili Muzey, Varşava muzeyi)
26. Macarıstan muzeyləri (Macarıstan Milli Muzeyi, Budapeşt Tarixi Muzeyi)
27. Muzeylərdəki XIV-XVII əsr Avropa rəngkarlığı əsərləri
28. Fransa Almaniya rəngkarlığı
29. ABŞ incəsənət muzeyləri

30. Azərbaycan muzeyləri

Dünya muzeyləri-1 fəninin sillabusu 050310 "Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması" ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib olunmuşdur. "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir (12 sentyabr 2025-ci il, protokol № 1).

Kafedra müdiri : dos. K.F.Mahmudov

Fənn müəllimi : b/m.M.M.Sevdimova